

KNOWLEDGE

INTERNATIONAL JOURNAL

Scientific and Applicative Papers

Vol. 8/1

2015

CORRELATIONS BETWEEN RISK FACTORS AND CARDIOVASCULAR DISEASES IN PATIENTS TREATED IN CLINICAL HOSPITAL IN BITOLA R. MACEDONIA

**Prof. D-r. Mirchevska L1., Associate professor D-r. Mojsoska S2., prof D-r. Ristevska S.3,
Senior lecturer D-r. Rajchanovska D4., Senior lecturer. D-r. Filov I5., Senior lecturer D-r.
Jovanovska T6., Senior lecturer D-r. Stojcevska-Prodanovska V7., Lecturer M-r. Ristevska -
Dimitrovska G8.**

^{1,3,4,5,6,7,8}**University "St. Kliment Ohridski"- Higher Medical School - Bitola**

²**University "St. Kliment Ohridski"- Bitola, Faculty of Security - Skopje**

e mail: lmircevska@gmail.com

ABSTRACT

Introduction: Cardiovascular diseases (CVD) as massive chronic non-communicable diseases, are the leading cause of death in the population of R. Macedonia. The most frequent CVD are heart disease and strokes.

Objectives: analysis and correlation between individual risk factors and the occurrence of CVD to patients from Bitola, after the completion of hospitalization. **Material and methods:** survey was conducted during the period from 01.02 to 01.03.2015, in order to test the risk factors responsible for morbidity from CVD (smoking, high-fat diet, high blood pressure, inherited factor, alcohol consumption, physical activity, stress, BMI), with coverage of 64 patients by sex, age (31-65), education, settlement. **Results:** More than respondents were male (68.7%), the most common age is 61-65 years. (35.9%), with greater representation of respondents in urban areas (81.3%). The most common risk factor for respondents is overweight (95.3%), followed by stress (89.1%), hypertension (79.7%), alcohol consumption (65.6%), lack of physical activity (56. 3%). A weaker correlation is observed between smoking (53.1%) and between genetic factors (42.2%) and the emergence of CVD. **Conclusion:** Cardiovascular diseases are significant socio-medical diseases in our environment. The most significant risk factor for the occurrence of CVD is overweight. Of particular importance is the application of measures of promotion and prevention, for prevention and suppression of CVD, implement measures to prevent complications and reduce the rate of mortality.

Keywords: alcoholism; CVD; risk factors; promotion; prevention.

КОРЕЛАЦИЈА ПОМЕЃУ РИЗИК ФАКТОРИТЕ И КАРДИОВАСКУЛАРНИТЕ БОЛЕСТИ КАЈ ПАЦИЕНТИ ЛЕКУВАНИ ВО КЛИНИЧКАТА БОЛНИЦА ВО БИТОЛА, Р. МАКЕДОНИЈА

Проф. д-р. Мирчевска Л.¹, Доцент д-р. Мојсоска С.², Проф. д-р. Ристевска С.³, Виш предавач д-р. Рајчановска Д.⁴, Виш предавач д-р. Филов И.⁵, Виш предавач д-р. Јовановска Т.⁶, Виш предавач д-р. Стојчевска-Продановска В.⁷, Предавач м-р. Ристевска-Димитровска Г⁸.

^{1,3,4,5,6,7,8}Универзитет “Св. Климент Охридски”- Висока медицинска школа – Битола,
²Универзитет “Св. Климент Охридски”- Битола, Факултет за безбедност – Скопје

e mail: lmircevska@gmail.com

АБСТРАКТ

Вовед: Кардиоваскуларните болести (КВБ) се хронични масовни незаразни болести, кои се водечка причина за смрт кај населението во Р. Македонија. Најчести КВБ се срцевите и мозочните удари. **Цели:** анализа и корелација меѓу одделни ризик фактори и појавата на КВБ кај пациентите од општина Битола, после завршената хоспитализација. **Материјал и методи:** Спроведено е анкетно истражување во периодот од 01.02 до 01.03.2015 год., со цел испитување на ризик факторите одговорни за морбидитет од КВБ (пушење, масна исхрана, покачен крвен притисок, наследен фактор, консумирање алкохол, физичка активност, стрес, БМИ), со опфатеност на 64 пациенти според пол, возраст (31-65 год.), образование, населено место. **Резултати:** Повеќе од испитаниците се од машки пол (68,7%), најчеста возраст е 61-65 год. (35,9%), со поголема застапеност на испитаници од градското подрачје (81,3%). Најчест ризик фактор кај испитаниците е прекумерната телесна тежина (95,3%), потоа стресот (89,1%), високиот крвен притисок (79,7%), консумирањето алкохол (65,6%), немање физичка активност (56,3%). Послаба корелација се забележува меѓу пушењто (53,1%) и меѓу генетските фактори (42,2%) и појавата на КВБ. **Заклучок:** Кардиоваскуларните заболувања се значајни социо-медицински болести во нашата средина. Најзначаен фактор на ризик за појава на кардиоваскуларните заболувања е БМИ. Од особена важност е примената на мерките за промоција и превенција, спречување и сузбибање на кардиоваскуларните заболувања, спроведување на мерки за спречување на компликации и намалување на стапката на смртност.

Клучни зборови: алкохолизам; КВБ; ризик фактори; промоција; превенција.